

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 1/2005 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av lagen om samarbete inom företag**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 oktober 2004 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om samarbete inom företag (RP 201/2004 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

- ansvarig jurist Jorma Rusanen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- jurist Minna Helle, Akava rf
- ombudsman, vicehäradshövding Markus Äimälä, Finlands Näringsliv
- arbetsmarknadsombud Merja Berglund, Företagarna i Finland rf.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Raila Kangasperko, arbetsministeriet

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om samarbete inom företag ändras. Syftet med propositionen är att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen.

Den gällande lagen om samarbete inom företag motsvarar i huvudsak bestämmelserna i direktivet. För genomförande av direktivet blir det dock nödvändigt att till lagens 5 § foga en bestämmelse om uppsägningsskydd för en i para-

grafen avsedd företrädare för personalen och i lagens tillämpningsområde stryka arbetsmarknadsorganisationers rätt att ingå avtal.

Det föreslås dessutom att till 11 § 2 mom. fogas en bestämmelse om den skyldighet överlåtaren och mottagaren av en rörelse har att meddela tidpunkten eller den planerade tidpunkten för överlåtelsen.

Lagen avses träda i kraft senast den 23 mars 2005.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att förslaget är nödvändigt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

I samarbetsförhandlingarna är arbetstagarna vanligen företrädda av förtroendemännen, förtroendeombuden och arbetarskyddsfullmäktige, som enligt 7 kap. 10 § i arbetsavtalslagen har ett särskilt uppsägningskydd. Om någon personalgrupp inte har en förtroendeman eller ett förtroendeombud har arbetstagare i den gruppen rätt att i enlighet med 5 § 1 mom. i lagen om samarbete inom företag välja en representant inom sig för ett år i sänder för det samarbetsförfarande som avses i lagen. Personalföreträdaren åtnjuter dock inte det uppsägningskydd som föreskrivs i 7 kap. 10 § i arbetsavtalslagen.

Syftet med propositionen är att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen. Enligt artikel 7 ska arbetstagarrepresentanterna, när de utför sina uppdrag, få tillräckligt skydd och tillräckliga garantier så att de på ett adekvat sätt kan utföra de uppgifter som avses i direktivet. I och med att uppsägningskyddet för arbetstagarrepresentanter kräver ett effektivare skydd än det generella uppsägningskyddet för att uppgifterna ska bli utförda anser regeringen att vår nationella lagstiftning inte uppfyller minimikravet i direktivet. Följaktligen föreslås 5 § i samarbetslagen få en bestämmelse som föreskriver att personalrepresentanterna har samma uppsägningskydd som förtroendemännen och förtroendeombuden, när arbetsgivaren säger upp personal med hänvisning till grunder

som beror på arbetstagaren i enlighet med 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen. En personalrepresentant som avses i denna paragraf har således inte det särskilda uppsägningskyddet när ett arbetsavtal sägs upp med hänvisning till ekonomiska eller produktionsmässiga grunder.

Det framgår inte av propositionen varför denna kategori av personalrepresentanter anses kunna ha sämre uppsägningskydd än andra arbetstagarrepresentanter. I en utredning till utskottet sägs att de rättslärd i en kommitté för en samlad reform av samarbetslagen ansett att den föreslagna ändringen räcker till för att uppfylla minimikraven i direktivet.

Också efter lagändringen är en person som väljs med stöd av 5 § i samarbetslagen den enda personalrepresentanten bland förhandlingsparterna som inte har det intensifierade skyddet vid uppsägningar med hänvisning till ekonomiska eller produktionsmässiga orsaker. Ändå har dessa personalrepresentanter, som kan vara ganska många, en mycket känslig roll vid förhandlingarna och riskerar sin anställning när de tar på sig uppdraget som personalrepresentant. Med hänvisning till personalrepresentanternas behov av skydd och kravet på en konsekvent lagstiftning anser utskottet det viktigt att revideringen av samarbetslagen utgår från att alla arbetstagarrepresentanter skyddas enligt samordnade principer.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 9 februari 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Tarja Cronberg /gröna (delvis)
Susanna Haapoja /cent (delvis)
Anneli Kiljunen /sd
Pehr Löf /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Markus Mustajärvi /vänst
Terhi Peltokorpi /cent

Leena Rauhala /kd
Paula Risikko /saml
Jukka Roos /sd (delvis)
Tero Rönni /sd
Kimmo Tiilikainen /cent (delvis)
Jaana Ylä-Mononen /cent
ers. Arto Satonen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.